

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Centrum voor Levende Talen CVO te LEUVEN

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 33068

Instelling Centrum voor Levende Talen CVO

Directeur Maryse BOUFFLETTE

Adres Dekenstraat 4 bus 4014 - 3000 LEUVEN

Telefoon 016-32.56.61

Fax 016-32.56.95

E-mail clt@kuleuven.be

Website www.clt.be

Bestuur van de instelling Centrum voor Levende Talen

Adres Dekenstraat 4 bus 4014 - 3000 LEUVEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 17-05-2016, 18-05-2016, 19-05-2016, 20-05-2016, 23-05-2016, 24-05-2016, 25-05-2016, 03-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 03-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 28-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Geert POLFLIET

Teamleden Dirk LAMBRECHTS, Els VAN RAEMDONCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	7
3.1.1.1 Arabisch richtgraad 1 en 2	7
3.1.1.2 Chinees richtgraad 1 en 2	9
3.1.1.3 Duits richtgraad 1, 2, 3 en 4	11
3.1.1.4 Engels richtgraad 1, 2, 3 en 4	12
3.1.1.5 Frans richtgraad 2 en 3	15
3.1.1.6 Italiaans richtgraad 1	17
3.1.1.7 Portugees richtgraad 1.....	19
3.1.1.8 Spaans richtgraad 1 en 2.....	22
3.1.1.9 Zweeds richtgraad 1, 2 en 3.....	24
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	26
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	26
3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?	27
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?.....	28
4.1 Evaluatiesysteem	28
4.2 Aanvangsbegeleiding	29
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM.....	30
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM.....	33
6.1 Wat doet het centrum goed?.....	33
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	33
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Centrum voor Levende Talen (CLT) is een groot centrum voor volwassenenonderwijs (CVO), dat uitsluitend taalonderwijs aanbiedt op één vestigingsplaats in Leuven. Het CLT biedt 18 talen aan, deels in gecombineerd onderwijs. De onderwijsinspectie onderzocht de helft van de talen in verschillende richtgraden, goed voor meer dan 68% van het aanbod. Omwille van de timing van de doorlichting was het niet mogelijk om lessen bij te wonen voor alle opleidingen in de focus.

Het centrum bereikt voor alle talen de onderwijsdoelen van de zelf opgestelde en door de inspectie goedgekeurde leerplannen. De opleidingen zijn kwaliteitsvol. De nadruk ligt op functioneel, vaardigheidsgericht taalonderwijs met activerende werkvormen aan de hand van kwalitatief leermateriaal. De leraren voorzien in begeleiding op maat van de cursist. De evaluatiepraktijk is al ver gevorderd in zijn ontwikkeling naar een representatieve beoordeling van de vaardigheden. Toch hebben sommige leraren die omslag nog niet volledig gemaakt. Het verder verfijnen van de evaluatiemethodiek met oog voor het evenwicht tussen kennis en vaardigheden is een aandachtspunt waarvoor het centrum al inspanningen leverde.

Het CLT wordt op een dynamische, open manier geleid vanuit duidelijke, gedragen beleidskeuzes. Het directieteam bewaakt het evenwicht tussen participatief management en een doortastende dagelijkse leiding. De organisatie is doordrongen van een constant kwaliteitsstreven in al haar geledingen en voor alle facetten van het beleid. De zelfkritische ingesteldheid in combinatie met de openheid en samenwerking met derden bevordert de kwaliteit van de werking. De centrumleiding organiseert structureel functionerings- en evaluatiegesprekken met verslaglegging. Ze volgt de vastgestelde werkpunten systematisch op. Het personeelsevaluatiesysteem is in essentie gericht op de verbetering van het kernproces. Startende leraren krijgen een intensief begeleidingstraject aangeboden door een equipe gemotiveerde mentoren.

Het centrum organiseert zijn welzijnsbeleid op een structurele, planmatige manier in samenwerking met de preventiedienst van de KU Leuven. Om de bovenstaande redenen besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies, ook voor de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Talen richtgraad 1 en 2

- Arabisch richtgraad 1
- Arabisch richtgraad 2
- Chinees richtgraad 1
- Chinees richtgraad 2
- Duits richtgraad 1
- Duits richtgraad 2
- Engels richtgraad 1
- Engels richtgraad 2
- Frans richtgraad 2
- Italiaans richtgraad 1
- Portugees richtgraad 1
- Spaans richtgraad 1
- Spaans richtgraad 2
- Zweeds richtgraad 1
- Zweeds richtgraad 2

Talen richtgraad 3 en 4

- Duits richtgraad 3
- Duits richtgraad 4
- Engels richtgraad 3
- Engels richtgraad 4
- Frans richtgraad 3
- Zweeds richtgraad 3

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Personeelsbeheer

- Evaluatiesysteem

Personeel - Professionalisering

- Aanvangsbegeleiding

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

3.1.1.1 Arabisch richtgraad 1 en 2

Voldoet

Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen op een kwaliteitsvolle manier. Het onderwijsleerproces is dynamisch en uitnodigend. De aanpak is communicatief.

Outputgegevens	Het centrum bereikt de leerplandoelstellingen op het verwachte
<i>Leerprestaties</i>	beheersingsniveau. De taalbeheersing van de cursisten ligt van bij het eerste
<i>Leerloopbaan</i>	jaar hoog. Voor zowel richtgraad 1 als richtgraad 2 liggen de slaagcijfers boven
<i>Outcomes</i>	het Vlaams gemiddelde. Het aantal cursisten dat niet deelneemt aan de
<i>Tevredenheid</i>	examens ligt voor richtgraad 1 iets boven en voor richtgraad 2 iets onder het
	Vlaams gemiddelde. Opvallend zijn de lage cijfers voor 'niet geslaagd'. In
	richtgraad 2 is het zelfs zo dat vrijwel alle cursisten die deelnemen aan de
	examens ook slagen. Uit gesprekken met cursisten blijkt dat ze erg tevreden zijn
	over de opleiding. Ze waarderen de communicatieve aanpak en de individuele
	begeleiding.
Onderwijsaanbod	Het aanbod modern standaard Arabisch is afgestemd op de
<i>Volledigheid</i>	leerplandoelstellingen. De leraren werken met een eigen cursus die jaarlijks
<i>Evenwicht</i>	wordt aangepast. Ze hebben daarbij ook aandacht voor de volledigheid van het
<i>Doelmatigheid</i>	aanbod en een goed evenwicht tussen de verschillende vaardigheden. Zo werd
<i>Beheersingsniveau</i>	de cursus bijvoorbeeld gescreend op een voldoende aanbod van prescriptieve
<i>Samenhang</i>	teksten. Leraren durven en kunnen elkaars kritische vriend zijn en staan open
	voor suggesties. Dit verhoogt de kwaliteit van zowel het materiaal als de
	lespraktijk.

Uit het cursusmateriaal blijkt dat leraren uitgaan van functionele contexten en structuren. Er is een ruime aandacht voor spreken en luisteren. De verschillende onderdelen van ondersteunende kennis krijgen een correcte plaats in het aanbod door steeds uit te gaan van het functionele. Terecht besteden de leraren voldoende tijd aan strategieën en socioculturele gewoontes. Het aanbod is daarom doelmatig en afgestemd op de behoeften van de cursisten die vooral het Arabisch willen gebruiken, ongeacht het perspectief waarmee ze de cursus zijn gestart. De leraren organiseren ook extramurosactiviteiten zoals een filmavond maar het is moeilijk om alle cursisten hiervoor te motiveren.

Tijdens lesobservaties wordt duidelijk dat leraren volop gebruik maken van activerende, communicatieve werkvormen. De lespraktijk is dynamisch en uitnodigend en de doeltaal wordt zoveel mogelijk gehanteerd. Het beheersingsniveau van de cursisten is uitstekend, cursisten zijn duidelijk erg gemotiveerd en leergierig.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De groepsgrootte is wisselend maar gemiddeld is er geen overschrijding van de deler. Het centrum biedt het standaardtraject aan in jaaropleidingen. Het organiseert voornamelijk een avondaanbod met voor Breakthrough 1 verschillende mogelijke lesmomenten. Voor Breakthrough 1 is er ook een voormiddagaanbod.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De klaslokalen zijn voldoende uitgerust en vooral ook groot genoeg om interactief en effectief taalonderwijs mogelijk te maken. De taallabo's bieden een meerwaarde voor luisteren en spreken en leraren maken gebruik van de mogelijkheden die multimedia bieden.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

De evaluatiepraktijk is volledig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De evaluatie is zowel formatief als summatief. Zo wordt er ook ruimte voorzien voor zelfevaluatie.

De evaluatiepraktijk volgt de afspraken op centrumniveau. De gebruikte beoordelingsschalen zijn kwaliteitsvol. Naast een toetsing van de vaardigheden is er ook een deel 'Inhouden'. Hierbij worden steeds functionele structuren binnen een context bevraagd. Gezien de taalkundige en culturele valkuilen voor miscommunicatie in het Arabisch is deze keuze te verantwoorden. Mogelijk moet de evenwichtige verdeling van de punten over de vaardigheden en de ondersteunende kennis nog eens bekeken worden.

Voor de cursisten is de evaluatiepraktijk uitermate transparant en ondersteunend. Ze worden uitgedaagd om het 'goed' te doen. Er is ongetwijfeld examenstress maar die wordt door de cursisten eerder als een pluspunt ervaren.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

De leraren zorgen voor remediëring en geven mondelinge en schriftelijke feedback, aangepast aan de noden van de individuele cursist. De online herhalingsoefeningen ondersteunen het leerproces van de cursisten.

Deskundigheidsbevordering
*Overleg
Vorming*

De vakgroep werkt efficiënt samen. De leraren zijn elkaars kritische vriend en dagen elkaar uit om de lespraktijk op een hoger niveau te tillen. Voor hun professionalisering doen ze vooral beroep op het intern aanbod van de werkgroep didactiek en op een extern aanbod voor leraren Arabisch in het buitenland.

3.1.1.2 Chinees richtgraad 1 en 2

Voldoet

Het centrum bereikt de leerplandoelen op een kwaliteitsvolle wijze. Het aanbod is volledig. Het onderwijsleerproces is dynamisch en communicatief, de evaluatiepraktijk valide.

Outputgegevens	Het centrum bereikt de leerplandoelstellingen ruimschoots. De resultaten overstijgen het Vlaamse gemiddelde. Van bij het eerste jaar ligt de taalbeheersing van de cursisten hoog. Weinig cursisten haken af en de deelname aan de examens ligt hoog. De cursisten zijn uiterst enthousiast over de opleiding. Ze volgen Chinees om professionele redenen of uit interesse en appreciëren de vaardigheidsgerichte benadering, de deskundigheid van de lesgevers en de vele nevenactiviteiten. Ze scoren hoog op externe Chinese taaltesten.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Leerloopbaan</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Tevredenheid</i>	
Onderwijsaanbod	Het aanbod van de leerplandoelstellingen is volledig. De spreiding over de verschillende vaardigheden is weloverwogen en evenwichtig. De planning van de lesinhouden en het gebruik van het leermateriaal zijn doordacht, in functie van een doeltreffende, geleidelijke opbouw. Met de meeste cursisten wordt een beheersingsniveau bereikt dat de verwachtingen van de eindtermen overstijgt. Cursisten die dit hogere niveau niet bereiken ervaren daar geen hinder van. De lesgevers bewaken de consistentie van het aangeboden materiaal over de richtgraden. Gezien de specificiteit van de taal is in de eerste twee jaar de aandacht voor kennis groter dan in de daarop volgende jaren. Maar de aanpak is ook in de lagere jaren activerend, met de nadruk op communicatieve vaardigheden in functionele contexten, conform de leerplannen. De ondersteunende kennis staat in functie van de vaardigheden.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De aangeboden teksten zijn gevarieerd. Voor schrijfvaardigheid worden de cursisten aangespoord om het volume aan geproduceerde teksten systematisch op te drijven, wat samenhangt met een toenemende complexiteit. Ook voor leesvaardigheid is er een duidelijke opbouw in het tekstmateriaal. De taaltaken zijn functioneel. De lesgevers brengen luistervaardigheid veelal aan via interactieve oefeningen. Niet iedereen is overtuigd van het nut van de doeltaal als exclusief communicatiemiddel. Als instructietaal hanteren ze, naar eigen zeggen, soms het Nederlands.

In taallabo's begeleiden de lesgevers in richtgraad 1 de cursist in zijn uitspraak en luistervaardigheid. In richtgraad 2 neemt de aandacht voor pure uitspraak oefeningen af, ten gunste van luister- en spreekvaardigheid.

De lesgevers leveren inspanningen om de cursisten de juiste attitudes bij te brengen. Veel aandacht gaat naar lees- en spreekdurf. Er is veel aandacht voor de Chinese cultuur. De leraren organiseren tal van extramurosactiviteiten, waarvan sommige ook voor oud-cursisten toegankelijk zijn.

Uitrusting In de klaslokalen zijn er ICT-middelen voorhanden. Er is internet en centraal zijn er zijn tablets beschikbaar. De taalpracticums zijn een meerwaarde voor luisteren en spreken. Een aantal lesgevers maakt gebruik van de modernste online communicatie- en leermiddelen om de cursisten te motiveren en het leerrendement te maximaliseren (o.a. met een eigen You Tube-kanaal). De creativiteit van de lesgevers uit zich ook in de zoektocht naar aangepaste leermiddelen. Zo kan uitspraak ook inge oefend worden via de GSM.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is evenwichtig en dekt alle leerplandoelstellingen. De toetsing gebeurt op het correcte beheersingsniveau. De leraren bewaken het evenwicht tussen de ondersteunende kennis en de vaardigheden enerzijds en binnen de vaardigheden anderzijds. De evaluatie is transparant en eenduidig. De feedback op de prestaties van de cursisten is uitgebreid en gericht op het verbeteren van de leerprestaties.

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De zoektocht naar een correct evenwicht tussen ondersteunende kennis en vaardigheden in de evaluatie, die zich manifesteert in de meeste andere doorgelichte talen, is voor Chinees geen speciaal aandachtspunt. Dit heeft enerzijds te maken met de sterke overtuiging van de vakgroepleden voor vaardigheidsgericht evalueren. Anderzijds is deze valkuil voor het Chinees veel minder groot, omwille van de specificiteit van deze taal, met voor ons ongebruikelijke tekens.

Leerbegeleiding De leraren volgen de cursisten op en anticiperen op mogelijke uitval. Ze remediëren de cursisten permanent en geven mondelinge en schriftelijke (online) feedback op maat van de individuele cursist. De zoektocht naar methodes om de leerbegeleiding te optimaliseren, is een voortdurend aandachtspunt van de lesgevers. Ze stellen extra materiaal en oefeningen ter beschikking. De cursisten kunnen vrijwillig en vrijblijvend deelnemen aan officiële taaltesten van de Chinese overheid (met officiële attesten), wat hun kansen op tewerkstelling verhoogt. De lesgevers sporen de cursisten aan om deel te nemen aan de testen. Via een online forum kunnen de cursisten van elkaar leren, wat ze sterk waarderen.

Preventief
Curatief

Deskundigheidsbevordering De vakgroep functioneert efficiënt. Er is frequent formeel en informeel overleg. De diversiteit en complementariteit van de vakgroepleden, met onder meer ook een native speaker, is een meerwaarde voor de werking. De expertise is hoog. De lesgevers stemmen de leerinhouden op elkaar af. Ze wisselen leermateriaal, didactische tips en toetsmethodieken uit. Ze spelen in op de CLT-interne initiatieven voor deskundigheidsbevordering van o.a. de werkgroep didactiek en volgen nascholingen.

Overleg
Vorming

Leden van de vakgroep spelen een voortrekkersrol in het Chinees taalonderwijs in heel Vlaanderen en als drijvende kracht achter de Chinese Belgian Language Association. De vakgroep is een feitelijk expertisecentrum voor het Chinees taalonderwijs, met talrijke intensieve binnen- en buitenlandse contacten, waaronder het ILT (Instituut voor Levende Talen) en de KU Leuven.

3.1.1.3 Duits richtgraad 1, 2, 3 en 4

Voldoet

De cursisten bereiken de leerplandoelstellingen. Het aanbod is kwaliteitsvol. De evaluatiepraktijk is volledig en afgestemd op het correcte beheersingsniveau.

Outputgegevens	De leraren bereiken met hun cursisten de leerplandoelstellingen. De slaagpercentages liggen hoger dan het Vlaamse gemiddelde. De cursisten volgen Duits omwille van professionele redenen, voor vakantie, verhuis of uit interesse. De slaagpercentages liggen hoog. De uitval is beperkt. De cursisten appreciëren de deskundigheid en het enthousiasme van de leraren, de variatie in het lesaanbod en het extra leermateriaal.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Leerloopbaan</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Tevredenheid</i>	
Onderwijsaanbod	Het aanbod is voor alle richtgraden volledig afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het is evenwichtig samengesteld op het correcte beheersingsniveau. De leraren maken gebruik van gedrukte leerboeken en kwalitatief eigen ontwikkeld materiaal. Sporadisch zijn nog restanten te vinden van een eerder theoretische vreemde talenbenadering, te wijten aan gedateerd materiaal. De leraren zijn zich hiervan bewust. Ze brengen de ondersteunende kennis geïntegreerd aan in functionele contexten en taaltaken. Ze doen dat aan de hand van gevarieerde en motiverende werkvormen. De nadruk ligt op de communicatieve vaardigheden in een interactief onderwijsleerproces, met ruime aandacht voor de lees- en luistervaardigheid. De tekstsoorten zijn gevarieerd en de teksten afgestemd op het kennisniveau van de cursisten.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	
Onderwijsorganisatie	Het centrum biedt Duits richtgraad 1 aan als standaardtraject in contactonderwijs en als versneld traject met 6,6 % in afstandsonderwijs. De klasgroepen zijn vaak groot, maar dat hindert de leerplanrealisatie niet omdat de leraren de moeite doen om met gepaste werkvormen op de situatie in te spelen. De grote groepen dwingen de leraren wel na te denken over de optimalisatie van de evaluatiepraktijk.
<i>Organisatie curriculum</i>	
<i>Samenstelling klasgroepen</i>	
Uitrusting	Het centrum beschikt over de nodige multimediale uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren. De leraren zetten die uitrusting doelmatig in. Ook de taallabo's zijn een meerwaarde voor de inoefening van spreek- en luistervaardigheid.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatiepraktijk bestrijkt alle leerplandoelen op het correcte beheersingsniveau. De vaardigheden worden evenwichtig getoetst. De beoordelingscriteria en de feedback op de prestaties van de cursist zijn transparant.

Het apart toetsen op de examens van ondersteunende kennis is een dreigende valkuil voor een evenwichtige evaluatiepraktijk. Hoewel de leraren Duits dit hadden afgeschaft en de kennis volledig geïntegreerd in de vaardigheden beoordeelden, zijn ze dit jaar om praktische redenen op hun stappen teruggekeerd. De vakgroep, die weloverwogen en vanuit de juiste bekommernissen overlegt en beslist, beseft dat de huidige manier van werken niet optimaal is.

Het beoordelingsproces is in ruime mate geobjectiveerd. Er is ook aandacht voor zelfreflectie van de cursist. In richtgraad 4 betrekken de lesgevers externe beoordelaars in het evaluatieproces. De expertise, dynamiek en openheid van de vakgroep stelt de leraren in staat om de evaluatiepraktijk verder te ontwikkelen, in maximaal taaloverschrijdend overleg.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerbegeleiding is kwaliteitsvol. De leraren hebben oog voor signalen van mogelijke uitval. De vakgroep stimuleert en enthousiasmeert de cursisten om het traject af te werken en het beoogde taalbeheersingsniveau te bereiken. Ze bieden begeleiding en extra ondersteuning aan onder de vorm van extra (online) oefeningen en opdrachten. De plaatsingstoetsen werden dit jaar herwerkt. Cursisten die enkele weken afwezig zijn, krijgen inhaal oefeningen.

3.1.1.4 Engels richtgraad 1, 2, 3 en 4

Voldoet

Het onderwijsaanbod is leerplangericht. De leraren realiseren een geïntegreerd aanbod met voldoende aandacht voor zowel de vaardigheden als het gebruik van ondersteunende kennis en strategieën. De evaluatie is valide.

Outputgegevens
Leerpresultaten
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

De resultaten die het centrum met zijn cursisten haalt, voldoen voor alle richtgraden. Een groot aantal cursisten is hoger opgeleid en komt met duidelijke en hoge verwachtingen naar de lessen Engels. Vooral in de hogere richtgraden ligt de lat hoog voor zowel de leraren als de cursisten. In richtgraad 1 is het slaagpercentage van alle ingeschreven cursisten laag in vergelijking met het Vlaams gemiddelde en is er een groot aantal cursisten dat niet deelneemt aan de examens. Dit is ook het geval voor de richtgraden 3 en 4. Het aantal cursisten dat deelneemt aan de examens en slaagt, ligt echter in de buurt van de Vlaamse gemiddelden met een toch wat lager percentage voor richtgraad 3. Het centrum verwijst voor de uitval (niet deelname aan examens) naar de verschillende Erasmusstudenten die Engels volgen in het centrum en na een semester Leuven verlaten. Zij kunnen daardoor niet deelnemen aan de eindevaluatie.

Uit gesprekken met cursisten blijkt dat ze erg tevreden zijn over de opleiding. Ze waarderen de inzet van de leraren, de communicatieve aanpak met voldoende aandacht voor ondersteunende kennis en de goede 'mix' van cursisten qua leeftijd en achtergrond. Studenten leren op die manier ook van elkaar.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplandoelstellingen worden volledig aangeboden in alle richtgraden. De leerkrachten houden bij de samenstelling van het lesmateriaal voldoende rekening met een evenwichtig aanbod van de vaardigheden. In de lagere niveaus opteren de leraren voor gepubliceerd materiaal. In de hogere niveaus voor eigen samengestelde cursussen om op die manier beter te kunnen inspelen op de actualiteit of op de wensen en de noden van de cursisten. Tussen de eigen cursussen is er nog duidelijk verschil in aanpak en kwaliteit. Vooral voor 'vocabulary, functions and structures' is dit verschil duidelijk. Sommige cursussen geven nog blijk van een eerder traditionele aanpak met specifieke aandacht voor woordenschatverwerving en ondersteunende kennis. Andere cursussen zijn meer gericht op taalgebruik in functionele contexten. Leraren maken de cursussen van de niveaus waarin ze vooral les geven. Een kritische (zelf)evaluatie van het (eigen) materiaal over de niveaus heen, met aandacht voor leerplangerichtheid, doorstroming en de functionaliteit van het aanbod biedt kansen om de kwaliteit van het aanbod te verhogen. Een overaanbod aan ondersteunende kennis is, gezien het cursusmateriaal, een duidelijke valkuil.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

De groepsgrootte ligt altijd boven de deler met uitschieters tot klassen van meer dan 30 cursisten. Het was voor de inspectie moeilijk om te beoordelen of de groepsgrootte een hinderpaal was voor een voldoende interactieve en leerplangerichte onderwijspraktijk. Tijdens de doorlichtingsperiode konden immers geen lessen worden bijgewoond. Tijdens een gesprek met cursisten gaven deze wel aan dat ze voldoende spreekkansen kregen en dat de lespraktijk vooral communicatief was met een verscheidenheid aan didactische werkvormen.

Het centrum biedt standaardtrajecten (jaaropleidingen) en versnelde trajecten (semesteropleidingen) aan op verschillende momenten. Richtgraad 2 wordt uitsluitend versneld aangeboden. Ook is er een beperkt aanbod van enkele modules in gecombineerd onderwijs. Interessant is ook het zaterdagaanbod. Richtgraden 3 en 4 worden op een enkele uitzondering na (conversatieklas richtgraad 4) steeds met de vier vaardigheden geïntegreerd aangeboden.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting van de lokalen ondersteunt het bereiken van de leerplandoelen. Het centrum beschikt over voldoende multimediamaatregelen. De leermiddelen worden ook effectief ingezet in het onderwijsleerproces.

Evaluatiepraktijk	De evaluatiepraktijk is volledig, voldoende evenwichtig en gebeurt op het correcte beheersingsniveau. Opvallend is de duidelijke, transparante informatie die de cursisten krijgen over de evaluaties. Ook het streven naar een gelijkgerichte praktijk via beoordelingssleutels en protocols voor mondelinge proeven valt op. Een goed evenwicht tussen vaardigheden en ondersteunende kennis blijft een knelpunt. Verrassend genoeg blijven ook in de hogere niveaus ‘vocabulary, functions, text organizers en grammar’ als een apart deel opvallend aanwezig in de evaluatiepraktijk. Ook al worden ze ‘Language in use’ genoemd, toch zijn de opdrachten eerder gericht op bepaalde structuren en vormcorrectheid dan op functionele taalhandelingen. De vakgroep is zich bewust van het feit dat ondersteunende kennis prominent aanwezig is in de evaluaties en dat er een onevenwicht ontstaat doordat ook bij schrijven en spreken ondersteunende kennis wordt beoordeeld. Er zijn hiervoor oplossingen zoals online oefenen, meer open opdrachten, gespreide/permanente evaluatie van (deel)vaardigheden die nu al in sommige niveaus gebruikt worden maar het blijkt moeilijk om als vakgroep hierover knopen door te hakken. Dit heeft ongetwijfeld ook te maken met het feit dat leraren zich verantwoordelijk voelen voor een bepaald niveau waarvan ze de cursus en de evaluaties samenstellen. De verdere ontwikkeling van de evaluatiepraktijk gebeurt best op centrumniveau aangestuurd door de werkgroep didactiek en met een duidelijk mandaat voor de vakgroep als geheel.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	
<i>Feedback</i>	
Leerbegeleiding	De leerbegeleiding is aangepast aan de noden van de cursisten.
<i>Preventief</i>	Plaatsingstoetsen oriënteren cursisten naar het correcte niveau. De leraren geven duidelijke feedback waarbij ze ook bewust het positieve benadrukken. Ze stellen extra oefeningen voor als remediëring en hechten belang aan een correcte zelfanalyse door de cursisten. Een logopediste ondersteunt de cursisten bij uitspraakmoeilijkheden.
<i>Curatief</i>	

3.1.1.5 Frans richtgraad 2 en 3

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een kwaliteitsvolle manier aangeboden in contact- en in gecombineerd onderwijs, en op het correcte taalbeheersingsniveau geëvalueerd.

Outputgegevens	De cursisten bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Het
<i>Leerprestaties</i>	doelpubliek volgt de opleiding in de eerste plaats omwille van de huidige of
<i>Leerloopbaan</i>	toekomstige werksituatie, om studies aan te vatten in het buitenland en
<i>Outcomes</i>	tenslotte uit persoonlijke interesse. In richtgraad 2 en 3 haken cursisten tijdens
<i>Tevredenheid</i>	de opleiding soms af omwille van het Erasmusprogramma of omdat hun
	universitaire studies prioritair zijn. Dat verklaart o.a. het lage slaagcijfer na
	richtgraad 3. Frans is de taal met het grootste aantal inschrijvingen.

Uit gesprekken met een vertegenwoordiging van cursisten Spaans-Frans-Portugees en Italiaans blijkt dat zij vooral de gemeenschappelijke visie van de vakgroep, het grote enthousiasme van het lerarenteam, de syllabi met een grote variatie aan werkvormen en de feedback op de evaluatiepraktijk weten te waarderen. De leraren zelf zijn vooral tevreden over de goede sfeer in het centrum, de grote samenwerkingsbereidheid en het spontane uitwisselen van lesmateriaal.

Onderwijsaanbod	Uit de agenda's, planningsdocumenten en syllabi blijkt dat de
<i>Volledigheid</i>	leerplandoelstellingen het vertrekpunt zijn voor de ontwikkeling van het
<i>Evenwicht</i>	aanbod. De syllabi, die jaarlijks worden bijgewerkt en geactualiseerd, zijn zeer
<i>Doelmatigheid</i>	functioneel en helder gestructureerd. De vakgroep besteedt aandacht aan het
<i>Beheersingsniveau</i>	evenwicht tussen vaardigheden en ondersteunende kennis, aan de leerlijn over
<i>Samenhang</i>	de verschillende niveaus heen, en aan het correcte taalbeheersingsniveau.

De leraren werken planmatig en consequent in de doeltaal, gebruik makend van interactieve werkvormen. Bij elk hoofdstuk staan de doelstellingen duidelijk vermeld. Een enkele woordenschatlijst met vertalingen naar het Nederlands en het Engels is bedoeld als ondersteuning voor de cursisten, maar is overbodig gelet op alle beschikbare multimediamateriaal. De vakgroep vermeldt correct de bronnen van verschillende oefeningen of (digitale) audio fragmenten.

Opvallend is wel dat enkele leraren de klemtoon die meer en meer ligt op de vaardigheden aanvoelen als een extra werkdruk in de klaspraktijk. Een discussie over de plaats van de ondersteunende kennis voor het verwerven van de vaardigheden is noodzakelijk. Een enkele leraar ervaart de syllabus als een keurslijf omwille van de veelheid aan oefeningen en ondersteunende kennis. Wat een cursist met de taal kan doen is echter belangrijker dan wat hij er theoretisch van kent.

Daarnaast werkte de vakgroep ook een zeer groot aantal kwaliteitsvolle online oefeningen uit voor elk niveau, die ook in het taallabo kunnen worden behandeld.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Het centrum biedt Frans in richtgraad 2 enkel intensief aan in modules van 70 lestijden(1t), al dan niet in contact of in gecombineerd onderwijs. Frans in richtgraad 3 volgt enkel het standaard traject van 120lt, wat mede een reden kan zijn waarom de uitval in richtgraad 3 groter is dan in richtgraad 2. Ook in deze richtgraad is er gecombineerd onderwijs.

Klasgroepen met meer dan 30 cursisten zijn meer regel dan uitzondering. Dit zou het bereiken van de leerplandoelen kunnen hypothekeren, maar dat is in dit centrum niet het geval. De competentie en inzet van het lerarenteam zorgen ervoor dat de cursisten deze grote groepen niet als een belemmering ervaren. Dat is zeer uitzonderlijk en onderstreept de sterke professionalisering van het team.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt over alle mogelijke uitrusting om het moderne vreemde talenonderwijs optimaal te ondersteunen. Leraren maken effectief en efficiënt gebruik van alle multimediamateriaal die het centrum aanbiedt en jaarlijks nog uitbreidt.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatiepraktijk is volledig, op het correcte taalbeheersingsniveau en transparant voor de cursisten. Het centrum blijft zoeken naar een correct evenwicht tussen vaardigheden en ondersteunende kennis. Ook in richtgraad 3 evalueert de vakgroep nog een aanzienlijk luik ondersteunende kennis, en wijkt daarmee af van de gangbare praktijk. Dit terwijl ook in de productieve vaardigheden de vormcorrectheid en de structuren geëvalueerd worden via scorewijzers. Er is al een verschuiving gebeurd naar het meer functionele, naar het beoordelen van het 'kunnen'. Binnen de vakgroep is er nog enige onzekerheid over de adequate vraagstelling om correct te meten.

De evolutie die de vakgroep de voorbije jaren heeft doorgemaakt inzake de evaluatiepraktijk is zichtbaar. Zo is er bij leesvaardigheid een uiterst correcte variatie in tekstsoorten en opgaves. De grote klasgroepen betekenen ook dat een 'klassiek evaluatiesysteem' een enorme planlast met zich meebrengt. Het evolueren naar evaluaties online, via klasobservaties of via de fora, zijn maar enkele mogelijkheden die nu al benut worden.

Het centrum is erg sterk in de feedback naar de cursisten, klassikaal én individueel. De vakgroep hanteert verschillende methodes om de cursisten te informeren over hun persoonlijke taalbeheersingsproces.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De cursisten die instromen voor Frans richtgraad 2 en 3, doen dat op basis van een online test. Bij twijfel of op vraag wordt die aangevuld met een gesprek. In het belang van leraren, cursisten en klasgroepen, gebeurt de oriëntering correct en vlot.

De leraren zijn zeer begaan met hun cursisten en begeleiden hen zelfs individueel om de leerplandoelstellingen te realiseren. Voor de uitspraakproblematiek bij een aantal anderstalige cursisten is er sinds dit schooljaar een logopediste in het centrum aanwezig die al enkele cursisten Frans heeft begeleid. De effecten daarvan zijn merkbaar voor de leraar en de medecursisten. De leraren erkennen de meerwaarde van deze logopedische ondersteuning omdat zij dergelijke uitspraakproblemen, gelet ook op de grote klasgroepen, niet zelf kunnen remediëren.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leraren benoemen de positieve sfeer en de professionaliseringsseminaries als een sterkte. Zij vergaderen over onderwijskundige en onderwijsondersteunende onderwerpen. De aangevoelde planlast lijkt vaak het gevolg van de intrinsieke druk die men zichzelf oplegt (zie onderwijsaanbod). De illusie dat elk woord in het uitgebreide leerplan moet aangeboden en geëvalueerd worden, kan verstikkend werken. Het centraal stellen van de functionaliteiten in het aanbod en in de evaluatiepraktijk, kan de lesopdracht verlichten.

3.1.1.6 Italiaans richtgraad 1

Voldoet

De cursisten bereiken de leerplandoelstellingen. Het aanbod is kwaliteitsvol. De evaluatiepraktijk is volledig en afgestemd op het beheersingsniveau.

Outputgegevens
Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De meeste cursisten volgen Italiaans omwille van persoonlijke redenen o.a. voor vakanties in Italië of omdat het operatiefhebbers zijn. Enkel volgen de opleiding omwille van een nakend Erasmusverblijf. Het slaagpercentage na richtgraad 1 ligt opvallend hoger dan het Vlaams gemiddelde. Een grote meerderheid van de cursisten werkt het traject dus af.

Uit gesprekken met een vertegenwoordiging van cursisten Spaans-Frans-Portugees en Italiaans blijkt dat zij vooral de gemeenschappelijke visie van de vakgroep, het grote enthousiasme van het lerarenteam, de syllabi met een grote variatie aan werkvormen en de feedback op de evaluatiepraktijk weten te waarderen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Uit de agenda en de syllabi blijkt dat het aanbod is afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het aanbod is volledig, evenwichtig, op het correcte beheersingsniveau en samenhangend uitgewerkt. De vakgroep stelde zelf de syllabi samen, waar een aantal jaren terug nog leerboeken gebruikt werden in richtgraad 1. De reden om toch zelf het materiaal te ontwikkelen was in de eerste plaats om een duidelijke structuur aan te bieden én daarnaast om de wekelijkse labo-oefeningen te kunnen integreren. Positief zijn ook de bronvermeldingen en het consequente hanteren van de doeltaal. Jaarlijks volgen er aanpassingen of actualisering, op basis van nieuw opgedane kennis of van de lespraktijk. Alles gebeurt na constructief en inhoudelijk overleg tussen de leraren. De leraren gebruiken verschillende methodieken om, ondanks de grote klasgroepen, cursisten zo veel mogelijk te laten spreken. Zij wisselen deze tips uit onder elkaar en optimaliseren op die manier het communicatieve onderwijsleerproces. De integratie van de labo-oefeningen in de syllabi is een zeer bewuste keuze. De leraren ervaren deze wekelijkse lesmomenten in het taallabo als uiterst nuttig om de cursisten individueel te begeleiden en eventueel bij te sturen. De labo's zijn een comfortabele en veilige leeromgeving, waar de cursist uit richtgraad 1 doelgericht werkt aan o.a. uitspraak, luistervaardigheid en het inoefenen (drillen) van ondersteunende kennis.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i> <i>Samenstelling klasgroepen</i>	Italiaans in richtgraad 1 organiseert het centrum in een standaard (120lt) en in een versneld traject (70lt). De cursisten kunnen kiezen. Er is geen gecombineerd aanbod in Italiaans richtgraad 1. De vaak grote klasgroepen verplichten de leraren om alternerende en interactieve werkvormen te hanteren. Gelet op de grote cursistentevredenheid, is het duidelijk dat zij hier ook in slagen.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt over voldoende multimedia-uitrusting om de leerplandoelen te realiseren. De leraren maken hier intensief en efficiënt gebruik van en ontwikkelen daartoe interactief lesmateriaal.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

De evaluatiepraktijk is volledig en op het correcte taalbeheersingsniveau. De ondersteunende kennis wordt nog apart getoetst, ook al zijn woordenschat en grammatica onderdelen die expliciet geëvalueerd worden in de schrijf- en spreekwijzers. Opvallend is dat voor Italiaans het toetsen van ondersteunende kennis vooral gebeurt op basis van het invullen van dialogen.

Daar waar in het aanbod de bronvermeldingen duidelijk zijn, ontbreken die meestal in de evaluatiepraktijk. De realisaties van de schrijftaken leert dat de cursisten vaak al op een complexer taalbeheersingsniveau antwoorden dan wat verwacht wordt in een richtgraad 1. De opdrachten zijn functioneel. Voor leesvaardigheid is er een aandachtspunt: het invullen van blanco's in een tekst of het antwoorden met Juist of Fout zonder enige correctie, is niet de meest geschikte manier om leesvaardigheid te toetsen. In het centrum zijn er voldoende voorbeelden aanwezig. Uitwisseling is hier op zijn plaats. Voor luisteren is er voldoende aandacht voor globaal én voor gedetailleerd luisteren.

De vakgroep besteedt veel aandacht aan individuele en klassikale feedback. Op tal van manieren worden cursisten zo eigenaar van hun persoonlijk onderwijsleerproces. Dit werkt stimulerend.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De weinige zij-instromers in richtgraad 1 Italiaans worden op een correcte manier georiënteerd.

De vakgroep stimuleert en enthousiasmeert de cursisten om het traject af te werken en het correcte taalbeheersingsniveau te bereiken. Waar nodig bieden zij extra ondersteuning aan.

3.1.1.7 Portugees richtgraad 1

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een kwaliteitsvolle manier aangeboden in contact- en in afstandsonderwijs. De evaluatiepraktijk is volledig en op het correcte beheersingsniveau.

Outputgegevens

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

De cursisten Portugees richtgraad 1 bereiken in meer dan voldoende mate de leerplandoelstellingen. Cursisten volgen deze opleiding in de eerste plaats omwille van hun persoonlijke interesse, daarnaast omdat zij een verblijf of stage in een Portugeessprekend land overwegen. Er is een behoorlijk grote uitval naar Waystage. Cursisten haken vaak af omdat hun doelstelling bereikt is: een beperkte graad van zelfredzaamheid in de doeltaal. Dit kan frustrerend zijn voor de vakgroep die alles in het werk stelt om cursisten te motiveren de opleiding af te werken of verder te zetten.

Uit gesprekken met een vertegenwoordiging van cursisten Spaans-Frans-Portugees en Italiaans blijkt dat zij vooral de gemeenschappelijke visie van de vakgroep, het grote enthousiasme van het lerarenteam, de syllabi met een grote variatie aan werkvormen en de feedback op de evaluatiepraktijk weten te waarderen. De leraren zelf zijn zeer tevreden over de omkadering in het centrum en over de samenwerking binnen de vakgroep.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod is volledig, evenwichtig, op het correcte beheersingsniveau en met voldoende samenhang. De leraren hanteren de doeltaal vanaf Breakthrough, wat de luister- en spreekvaardigheid van het doelpubliek enkel ten goede komt. Vandaar dat het des te opmerkelijker is dat in de syllabi tot in Waystage woordenschatlijsten Portugees-Nederlands en ook opgaves in beide talen voorkomen. De vakgroep heeft onmiddellijk beslist dit aan te passen omdat dit geen weerspiegeling is van de lespraktijk, eerder een erfenis uit het verleden. Bovendien zijn er ook niet-Nederlandssprekende cursisten in de lessen aanwezig voor wie deze tweetalige lijsten geen meerwaarde bieden.

De leraren zetten sterk in op de ontwikkeling en de actualisering van de syllabi. Zij waken over de noodzakelijke variatie in tekstsoorten, over de aandacht ook voor het Braziliaans in uitspraak en morfologie, over alternerende en aantrekkelijke werkvormen en over functioneel taalgebruik op basis van realistische taaltaken. De bronvermeldingen worden duidelijk aangegeven in de syllabi.

De leraren inviteren (andere) native speakers, zoeken actief naar luisteroefeningen op het niveau van richtgraad 1 (wat niet vanzelfsprekend is voor Portugees) en hebben oog voor cultuur als evident basisonderdeel van het gevarieerde en uitnodigende aanbod. Ook de talrijke kwaliteitsvol uitgewerkte oefeningen voor het afstandslernen en voor het wekelijkse taallabo, verhogen en stimuleren het leercomfort van de cursist.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Het centrum organiseert voor Breakthrough en voor Waystage standaardtrajecten van 120 lt. Om de twee jaar kunnen cursisten ook instappen in een standaard combitraject van 120lt in 50 % afstandsonderwijs.

Omwille van de uitval zijn de groepen in Breakthrough groter dan in Waystage. De groepsgrootte verhindert het bereiken van de doelstellingen niet omwille van de variatie in gehanteerde werkvormen en dankzij de competentie van het lerarenteam.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum is perfect uitgerust om multimediaal te werken. De vakgroep gebruikt alle mogelijkheden effectief en zet ze gericht in voor de optimalisering van het onderwijsleerproces.

Het taallabo wordt door de leraren gezien als een meerwaarde, vooral om de uitspraak te verbeteren maar ook om het comfort te verhogen bij luisteroefeningen in richtgraad 1.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatiepraktijk is volledig, vrij evenwichtig en op het correcte taalbeheersingsniveau. Ondersteunende kennis wordt nog in een apart deel getoetst, maar binnen realistische contexten. Al mag de kritische kanttekening gemaakt worden of binnen de productieve vaardigheden (schrijven en spreken) deze kennis al niet voldoende beoordeeld wordt.

Voor leesvaardigheid is er een correcte variatie in tekstsoorten en vraagstelling. De transparant uitgewerkte schrijfwijzers voor schrijfvaardigheid, die vaak op een al hoger beheersingsniveau wordt uitgevoerd door de cursisten, zijn een voorbeeld van goede praktijk. De schrijftaken werden het huidige schooljaar nog realistischer en transparanter uitgewerkt. Voor luistervaardigheid wordt aangegeven hoe lang een fragment kan beluisterd worden bij de toets. Enkel de bronvermelding ontbreekt in de evaluaties alsook de vermelding of er al dan niet visuele ondersteuning is, want dit blijkt niet altijd uit de opdrachten.

De cursisten weten wat van hen verwacht wordt. Vooral de evaluatie van de spreekvaardigheid heeft het centrum sterk uitgewerkt. Zoals in alle talen liggen de protocols voor het mondeling vast per niveau in uitnodigende en realistische taaltaken die de cursisten per twee uitvoeren. De leraar is daarbij observator en geeft na het uitvoeren van de opdracht onmiddellijk duidelijke en ondersteunende feedback.

Ook de zeer gedetailleerde feedback op het forum of bij het uitvoeren van schrijftaken, helpt de cursist in zijn onderwijsleerproces. De vakgroep Portugees ontwikkelde daartoe een aantal codes die de hele duur van de opleiding worden gehanteerd en waar de cursisten mee vertrouwd zijn. De cursisten worden telkens uitgedaagd de noodzakelijke verbeteringen aan te brengen vooraleer de taak opnieuw in te dienen. Herhaling is hierbij het sleutelwoord om te stimuleren en te verbeteren.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Voor Portugees zijn er niet zo vaak zij-instromers. In voorkomend geval leggen zij de instaptoets online af en verloopt de oriëntering op een correcte manier.

De vakgroep stelt alles in het werk om cursisten waar nodig individueel te begeleiden via remediëring en via functionele feedback. Het forum, extra online oefeningen, of modevaluaties; alles is aanwezig en wordt ook ingezet om cursisten tot het correcte taalbeheersingsniveau te brengen en om hen aan te moedigen.

3.1.1.8 Spaans richtgraad 1 en 2

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een kwaliteitsvolle manier aangeboden en worden voldoende geëvalueerd.

Outputgegevens De cursisten Spaans realiseren de leerplandoelstellingen op een kwaliteitsvolle manier. Cursisten volgen deze opleiding uit persoonlijke interesse of omwille van een nakend Erasmusverblijf in een Spaanssprekend gastland. Precies omwille van deze laatste reden kan de uitval in richtgraad 1 aanzienlijk zijn, al blijven de uitvalcijfers ruim onder het Vlaams gemiddelde. Uit het profiel van de cursisten Spaans blijkt dat het doelpubliek vooral hoogopgeleide Vlamingen zijn.

Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

De regelmatige tevredenheidsenquêtes bij cursisten hebben al geleid tot enkele aanpassingen in aanbod en in organisatie. Uit gesprekken met een vertegenwoordiging van cursisten Spaans-Frans-Portugees en Italiaans blijkt dat zij vooral de gemeenschappelijke visie van de vakgroep, het grote enthousiasme van het lerarenteam, de syllabi met een grote variatie aan werkvormen en de feedback op de evaluatiepraktijk weten te waarderen. Ook het extra-curriculaire aanbod, zoals 'cuenta cuentos', wordt gesmaakt.

Onderwijsaanbod Uit het onderzoek van de planningen, de agenda's en de syllabi blijkt dat het aanbod is afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het aanbod is volledig en evenwichtig opgebouwd op het correcte taalbeheersingsniveau. De leerlijn is duidelijk uitgewerkt over de modules heen met frequente herhalingen om de cursisten voldoende oefenkansen aan te reiken. De doeltaal wordt consequent en bewust gehanteerd bij elke interactie vanaf Breakthrough én in het cursusmateriaal. Cursisten vinden het dan ook vanzelfsprekend de leraren in de doeltaal aan te spreken, en maken zich vanaf de eerste les deze attitude eigen.

Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

De leraren maken afspraken om op eenzelfde niveau de progressie te bewaken, zodat cursisten de mogelijkheid hebben om van groep te wisselen omwille van uitzonderlijke werk- of studiegerelateerde omstandigheden. De cursisten waarderen deze mogelijkheid en benadrukken bovendien dat de leraren zeer afwisselende en interactieve werkvormen gebruiken om elk lesmoment optimaal en in een positieve sfeer te laten renderen.

Onderwijsorganisatie Het centrum organiseert enkel een intensief aanbod (70 lt) in contactonderwijs of in gecombineerd onderwijs, maar er zijn wel diverse lesmomenten mogelijk. Cursisten die kiezen voor gecombineerd onderwijs zijn enthousiast over de begeleiding, de stimulans en de uitgebreide feedback van de leraren op het online platform.

Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

In de soms zeer grote klasgroepen (tot 36 cursisten), is het een uitdaging voor het lerarenteam om alle cursisten naar het correcte taalbeheersingsniveau te brengen en om alle taken tijdig te corrigeren op het forum. De leraren slagen daar meestal erg goed in omwille van hun grote inzet en competentie, maar het blijft voor een enkele cursist te snel te gaan. Vandaar, dat er vanaf volgend schooljaar een standaard opleiding (120 lt) wordt aangeboden zodat cursisten die dat wensen op een rustiger tempo de lessen kunnen volgen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De klaslokalen beschikken over alle mogelijke leermiddelen om interactief en multimediaal les te geven. Er zijn taallabo's beschikbaar waar elke groep ten minste om de twee weken één lestijd kan oefenen. De uitrusting wordt efficiënt en effectief ingezet. Het is een basisvoorwaarde om deze communicatieve methodiek te doen slagen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De evaluatiepraktijk is volledig en op het gepaste beheersingsniveau. Het centrum werkt niet langer met een beoordeling op punten maar met een waardenschaal waarbij de spreekvaardigheid dubbel doorweegt t.o.v. schrijf-, lees- en luistervaardigheid en t.o.v. de ondersteunende kennis die ook in elke module getoetst wordt. Het centrum ontwikkelde beoordelingsschalen voor spreek- en schrijfvaardigheid, waarin ook ruime aandacht gaat naar de vormcorrectheid die vereist is om een functionele taak uit te voeren op een bepaald niveau. Daarnaast blijven er tal van oefeningen aanwezig in het eindexamen die zuiver de ondersteunende kennis toetsen. Op die manier blijft ondersteunende kennis een grote rol spelen in de eindbeoordeling. Het is een uitdaging dit nog meer te integreren in de evaluatie van de vaardigheden en zuiver te beoordelen wat de cursisten kunnen doen met de taal, daartoe hebben zij de geleerde kennis immers nodig. De vakgroep Spaans heeft nog niet de gewoonte de bronnen van lees- of luisterteksten te vermelden, wat het niet altijd gemakkelijk maakt om te beoordelen of deze teksten actueel zijn en op het correcte taalbeheersingsniveau. Een extra aandachtspunt is meer variatie te brengen in de tekstsoorten bij de evaluatiepraktijk. Het valt op dat in richtgraad 1, afhankelijk van de leraar, luistervaardigheid ook in het Nederlands/Engels mag beantwoord worden. Dit is nochtans nooit zo in de klaspraktijk, waar meestal een klasgesprek volgt op een luisteroefening. De verklaring hiervoor is dat enkel op die manier zuiver zou kunnen getoetst worden of een cursist een opgave begrepen heeft. Vanaf richtgraad 2 gebeurt het wel in de doeltaal. Hier is er geen gelijkgerichtheid tussen de leraren of over de talen heen. Bovendien zijn er tal van mogelijke vraagstellingen om luistervaardigheid te toetsen op een Breakthrough en Waystage niveau waarbij geen letter hoeft geschreven te worden. Wat zeer sterk is, is de feedback die de cursisten krijgen, zowel schriftelijk als mondeling. Zo zijn zij eigenaar van hun onderwijsleerproces en kennen zij de eigen sterktes en zwaktes.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De instaptoetsen leiden tot een correcte en vlotte oriëntering van de cursisten die zij-instromen. De cursisten krijgen toegang tot de online oefeningen van het voorgaande niveau, wat remediërend werkt voor zij die extra ondersteuning en begeleiding nodig hebben. Vooral bij zeer grote klasgroepen is dit een mogelijkheid om alle cursisten naar hetzelfde niveau te brengen.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De competente en complementaire vakgroep werkt efficiënt samen op onderwijskundig en onderwijsondersteunend vlak. De syllabi worden jaarlijks bijgewerkt op basis van overleg of na feedback van cursisten. De talrijke extra-curriculaire activiteiten stimuleren de cursisten om de doeltaal op een andere manier in te oefenen en te beleven.

3.1.1.9 Zweeds richtgraad 1, 2 en 3

Voldoet

Het onderwijsaanbod is leerplangericht. De leraren realiseren een geïntegreerd aanbod met voldoende aandacht voor zowel de vaardigheden als het gebruik van ondersteunende kennis. De evaluatie is valide.

Outputgegevens
Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

De resultaten die het centrum met zijn cursisten haalt, voldoen. De slaagpercentages van de ingeschreven cursisten liggen voor richtgraad 2 en richtgraad 3 in de buurt van de Vlaamse gemiddelden. Voor richtgraad 1 ligt het slaagpercentage ongeveer 10% onder het Vlaams gemiddelde. Dit is volledig toe te schrijven aan het groter percentage cursisten dat niet deelneemt aan de examens. Dit is waarschijnlijk een inputfactor. Verschillende cursisten zijn immers studenten die in mei/juni andere prioriteiten hebben. Voor Zweeds is in Vlaanderen gemiddeld 10% van de cursisten student universitair of hoger onderwijs. Voor het CLT loopt dit op tot 20%.

Het aantal cursisten dat deelneemt aan de examens en niet slaagt, is erg beperkt en ligt meestal onder het Vlaams gemiddelde.

Na richtgraad 2 neemt het aantal cursisten dat zich inschrijft af. Cursisten zijn tevreden met een (beperkte) talige zelfstandigheid in het Zweeds en leren de taal vooral om tijdens vakanties of een Erasmus uitwisseling te communiceren in alledaagse situaties.

Cursisten zijn erg tevreden over de opleiding en waarderen de communicatieve, 'speelse' aanpak van de leraren.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

Het cursusmateriaal vormt de basis voor de leerstofplanning. De eigen cursussen zijn evenwichtig samengesteld voor alle leerplandoelen. Het materiaal vormt een aantrekkelijk geheel van communicatieve oefeningen en goed gedoseerde ondersteunende kennis. Er wordt in belangrijke mate gebruik gemaakt van authentiek materiaal, de spreek- en luisteroefeningen zijn levensecht. Er is ook ruimte voor alternatieve activerende werkvormen waarbij muziek, dans en de Zweedse (culinaire) cultuur aan bod komen. Het extra materiaal dat buiten de cursus gebruikt wordt, speelt in op wat er leeft bij de cursisten en op de actualiteit. Het aanbod is volledig, evenwichtig, op het correcte beheersingsniveau en samenhangend uitgewerkt. Dit geldt ook voor het aanbod in gecombineerd onderwijs.

Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	De gemiddelde groepsgrootte schommelt rond de 20 cursisten, met (voor het schooljaar 2014-2015) een variatie tussen 13 en 32 cursisten. Belangrijk is dat in grote groepen de spreekkansen voor cursisten gevrijwaard worden. Dit lijkt in voldoende mate te gebeuren. Cursisten geven aan dat ze door het gebruik van interactieve werkvormen voldoende kans krijgen om het Zweeds te oefenen. Het centrum organiseert voornamelijk een avondaanbod in jaaropleidingen. Voor richtgraad 2 zijn dit versnelde semesteropleidingen. Dit 'traditionele' aanbod wordt aangevuld met modules richtgraad 1 in gecombineerd onderwijs met het contactmoment op zaterdagvoormiddag. Dit toont aan dat de onderwijsorganisatie voldoende flexibel is en rekening houdt met de noden van de cursisten.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De klaslokalen zijn voldoende uitgerust en vooral ook groot genoeg om interactief en effectief taalonderwijs mogelijk te maken. De taallabo's en zeker ook de online oefeningen bieden een meerwaarde voor lezen, luisteren, spreken en het verwerven van ondersteunende kennis.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De vakgroep Zweeds heeft de voorbije jaren sterk ingezet op het online testen. Schriftelijke examens worden zoveel mogelijk vervangen door online tests. Deze manier van evalueren biedt duidelijk voordelen. Cursisten kunnen op hun eigen tempo en zonder stress de test maken, de onderwijstijd wordt geoptimaliseerd. De kennistest is gericht op functionele vormen en structuren. Of een aparte kennistest nodig is, blijft een discussiepunt. Globaal genomen is de evaluatiepraktijk volledig, voldoende evenwichtig en wordt er op het correcte beheersingsniveau getest. De feedback die cursisten krijgen is kwaliteitsvol en doelgericht. Ook door bijvoorbeeld onmiddellijk na het mondeling examen feedback te geven, is het duidelijk dat leraren in belangrijk mate aandacht hebben voor het formatieve aspect van de evaluatie.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De cursisten krijgen stelselmatig feedback over hun prestaties. Remediëring bestaat vooral uit extra (online) oefeningen. Individuele remediëring heeft nog groeikansen door meer op maat van de cursist te gaan remediëren. De plaatsingstoetsen worden zorgvuldig samengesteld. De leraren hebben aandacht voor de validiteit van de toetsen (meten wat er moet gemeten worden) en voor het correcte beheersingsniveau.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Er is een duidelijke bekommernis bij de leraren om steeds beter te doen en te experimenteren met nieuwe methoden. Het Zweeds Instituut en het Centrum voor Taal & Onderwijs zijn vaste partners. De deelname aan Eurocall (European Association for Computer-Assisted Language Learning) is een mooi voorbeeld van de gedrevenheid waarmee leraren met hun vak en met nieuwe media bezig zijn.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het CLT is gehuisvest op één locatie op een 'gemengde' campus, die ook door de KU Leuven gebruikt wordt. Het beleid van het CLT gaat systematisch, volledig en gedetailleerd de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na van de leefomstandigheden in het centrum. Ze doet dat in nauwe samenwerking met externe controleorganismen en de preventiedienst van de KUL, die voor de vestigingsplaats van het CLT een VGM-consulent aanstelde (veiligheid, gezondheid en milieu).

Er is een overzichtelijk, vijfjaarlijks globaal preventieplan en een jaaractieplan met concrete actiepunten en prioriteitstelling. Het jaaractieplan wordt gevoed met elementen uit het globaal preventieplan, externe controles, eigen observaties en interne bevragingen. Het centrum heeft een goed zicht op de risico's en verbeterpunten. Aan verschillende opmerkingen uit het jaaractieplan en uit de verschillende keuringsverslagen is de afgelopen jaren verholpen. Zo wordt bijvoorbeeld een tapijten tegelvloer vervangen en worden de sanitaire installaties integraal vernieuwd.

Voor de realisatie van een aantal veiligheidsaspecten is het CLT afhankelijk van de systematiek die de KU Leuven voor het geheel van haar vestigingen hanteert. Het centrum voorziet in de nodige budgetten voor de geplande verbeteringen, desgevallend in overleg met de KU Leuven. Ondanks het ontbreken van een paar opmerkingen uit externe controleverslagen in het jaaractieplan, is de gehanteerde systematiek sluitend en effectief. De verplichte controles worden strikt uitgevoerd en opgevolgd. Voor de sensibilisering van het vast en tijdelijk personeel levert het centrum structurele inspanningen. Het tijdstip van de evacuatieoefeningen werd aangepast aan de lessen van het avondonderwijs, er is een online BVH-brochure beschikbaar en zijn er personeelsleden aangeduid die als "antenne" fungeren voor de bewaking van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne – om maar enkele maatregelen te noemen. De directie ijvert voor een cultuur waarbinnen iedereen zich aangesproken voelt om een positieve attitude te ontwikkelen ten aanzien van het beleid rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het centrum krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het sterke beleidsvoerend vermogen van het centrum om de resterende tekorten weg te werken en om de systematiek te handhaven waarmee het gestalte geeft aan zijn welzijnsbeleid, zowel proactief als reactief.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	ja
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	ja
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	ja
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrubestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	ja
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrubestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	ja
• de organisatie van het onderwijsaanbod	ja
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	ja
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	ja
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	ja
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrubestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	ja
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	ja
Organiseert het centrum, dat onderwijsbevoegdheid heeft voor opleidingen van het studiegebied NT2, aantoonbaar voor elke cursist een individuele leertrajectbegeleiding? (art. 63 §1 DV)	ja
• De trajectbepaling gebeurt op het niveau van de individuele cursist.	ja
• De trajectbepaling gebeurt in samenspraak met de cursist.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het startniveau van de cursist, behalve in het geval van een gemotiveerde afwijking.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het eindperspectief van de cursist, behalve in het geval van gemotiveerde afwijking.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met de vraag van de doorverwijzer, behalve in het geval van de gemotiveerde afwijking.	ja
• De evaluatiepraktijk is afgestemd op het individuele traject van de cursist.	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiesysteem

Doelgerichtheid De directie heeft een duidelijk zicht op de effecten die ze wil bereiken met het evaluatiesysteem. De wijze waarop ze het functioneren van haar personeel beoordeelt, opvolgt en begeleidt is gericht op het verhogen van de kwaliteit van het centrum. De directie beoordeelt haar personeel op basis van functiebeschrijvingen en vastgelegde taakomschrijvingen. De kernwaarden, die door het personeel zelf geformuleerd werden, vormen mee een leidraad in de beoordeling: professionaliteit, cursistgeïntereerdheid, engagement, collegialiteit en openheid. Het laatste element uit zich ook in een cultuur van cursistenbevragingen, die ook onderwerp van bespreking zijn in functioneringsgesprekken, en bottom-upevaluaties van de directie. De functionerings- en evaluatiegesprekken zijn tevens gelegenheden om de sterktes en zwaktes van het centrum ter sprake te brengen in een open gesprek.

Ondersteuning Het beleid gaat uit van een systematische beoordeling van alle personeelsleden, vanuit een algemene behoefte aan feedback. De functionerings- en evaluatiegesprekken beogen het benoemen van sterke punten en verbeterpunten in dialoog. De aanpak is structureel uitgewerkt in overleg met alle betrokken partijen: de Raad van Bestuur, het LOC en de leraren via personeelsvergaderingen. Een beleidsdocument voor iedereen beschikbaar beschrijft op een transparante manier alle aspecten van het personeelsbeheer, met een duidelijke taakverdeling tussen de evaluatoren volgens werkbare principes.

Het directieteam beschouwt het evaluatieproces als een groepsgebeuren. De evaluatiegesprekken zijn uiteraard individueel. Er is aandacht voor het globaal functioneren, voor onderwijskundige aspecten en voor de psychosociale belasting. Klasbezoeken maken deel uit van de beoordelingsaanpak. Het centrum gaat uit van een groeitraject met oog voor verbeterpunten en desgevallend verbetertrajecten. Alle beginnende leraren krijgen prioritaire aandacht, maar de directie beoordeelde de afgelopen jaren ook een aanzienlijk deel van de ervaren leraren. Personeel ad interim wordt ook systematisch geëvalueerd.

Doeltreffendheid Het directieteam is overtuigd van de doeltreffendheid van de aanpak en vindt dat de geleverde inspanningen lonen. De directeur en de adjunct-directeuren staven dit met een aantal succesvoorbeelden. Ze getuigen van een pragmatische kijk op het personeelssysteem en schatten de graad van aanvaarding bij het personeel realistisch in.

Ontwikkeling Het directieteam volgde nascholingen over personeelsevaluatie en begeleiding. Het personeelssysteem is, zoals de andere onderzochte processen in het centrum, een dynamisch gegeven. Recent werd de aanpak bijgesteld, onder meer in functie van de taakverdeling tussen de directieleden. Het beoordelingssysteem zelf is gericht op de ontwikkeling van de individuele personeelsleden en van de organisatie als geheel.

4.2 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid Het centrum beschouwt de aanvangsbegeleiding als een van de pijlers van een kwalitatief personeelsbeleid. De visie op de aanpak is transparant en concreet beschreven in het kwaliteitshandboek. Er zijn onderscheiden procedures voor beginnende directieleden, voor administratief personeel en voor startende leraren. Het is de bedoeling de instap in het volwassenenonderwijs zo vlot mogelijk te laten verlopen en de uitstroom van beginnende leraren te vermijden. Bovendien vergt de CLT-specifieke context (met eigen leerplannen) de nodige ondersteuning. Het centrum wil via intensieve begeleiding ook een goed zicht krijgen op de competenties van het personeel, met het oog op deskundigheidsbevordering. Van de deelnemers verwacht het CLT een duidelijk engagement.

Ondersteuning Het centrum stelt online infobrochures ter beschikking. Er zijn infodagen met workshops over onderwijskundige materies, ICT, personeelszaken en veiligheid. De aanvangsbegeleiding wordt gespreid over twee schooljaren. Een startende leraar krijgt een mentor toegewezen. Allebei krijgen ze middelen (jaaruren) om de intensieve begeleiding kwalitatief te kunnen uitwerken. Mentor en starter behoren in de regel niet tot dezelfde (taal)vakgroep, zodat de nadruk op procesmatige aspecten ligt in plaats van op taalaspecten. Daarvoor is er ondersteuning vanuit de vakgroep. De startende leraar observeert collega's en krijgt feedback op de eigen lessen. Ook de directie is betrokken in het proces. De bijsturing gebeurt in een veilige, open sfeer. In het tweede jaar krijgt de starter een andere mentor. Afhankelijk van de individuele behoeften kan in het tweede jaar de begeleiding meer of minder intensief zijn. De mentoren vormen samen een werkgroep, die de kwaliteit van de eigen werking permanent bewaakt en bijstuurt.

Doeltreffendheid Het enthousiasme voor de ondersteuning en begeleiding van de leraren die het traject doorlopen is opvallend. Hun motivatie voor blijvende tewerkstelling in het centrum toont de doeltreffendheid van de werking aan. Ze evalueren de aanpak als intensief, nuttig en leerrijk. De directeur, de adjunct-directeur didactiek en de mentoren evalueren de doeltreffendheid van hun inspanningen als waardevol. De aanvangsbegeleiding in het CLT is een troef voor het centrum en in alle aspecten een voorbeeld van goede praktijk.

Ontwikkeling Er is een grote openheid voor feedback, zowel top-down als bottom-up. De mentoren volgen specifieke nascholingen. De permanente kwaliteitsbewaking resulteert in een efficiënt en doeltreffend, dynamisch proces.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het taalcentrum is efficiënt en transparant georganiseerd. Het directieteam bestaat uit een directeur en drie adjunct-directeuren, elk met duidelijk afgebakende bevoegdheidsgebieden. Het directieteam leidt het centrum collegiaal. Het leiderschap is laagdrempelig in een open communicatiesfeer. De directie stuurt uitdrukkelijk aan op een dynamisch en participatief beleid binnen een weloverwogen en gedragen beleidskader. Ze laat ruimte voor de specifieke invulling van het beleid binnen een goedgestructureerde veelheid aan teams.

Het centrum onderscheidt beleidsadviserende, ondersteunende en operationele teams. Tot de eerste categorie behoren onder meer het directieteam, het Lokaal onderhandelingscomité (LOC) en de dienst Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM). Zij adviseren het centrumbestuur, dat de uiteindelijke beleidsbeslissingen neemt. Een aantal zgn. ondersteunende teams werkt nauw samen met de directeur. Het gaat over de werkgroepen didactiek, administratie, ICT en de werkgroep ‘vakgroepcoördinatie’. Ze worden geleid door de adjunct-directeuren. Ten slotte staan de operationele teams in voor de vertaling van het centrumbeleid tot bij de cursist: onder meer de vakgroepen (met een vakcoördinator aan het hoofd), het secretariaat en het taaloverschrijdend overleg.

De leiding is vastberaden maar zelfkritisch. De directeur laat het leiderschap evalueren, onder meer aan de hand van specifieke personeelsbevragingen en globale tevredenheidsmetingen. De centrumleiding schoolt zich permanent bij.

Visieontwikkeling Het centrum heeft een heldere, globale visie omtrent zijn maatschappelijke opdracht en specifieke positie in het onderwijslandschap. Zelf omschrijft het de gemeenschappelijke missie en doelen als “het cement van de organisatie”. Dit cement wordt vormgegeven aan de hand van een achttal focussen, waarvan competentiegericht taalonderwijs op de eerste plaats komt. De focussen vormen een thematisch kader waarrond het centrum zijn werking organiseert en waarover het geregeld communiceert, onder meer in personeelsvergaderingen. Het centrum heeft eigen leerplannen ontwikkeld, die de nadruk leggen op vaardigheidsgericht, praktisch onderwijs. Er zijn ook tal van gefundeerde visies over deelaspecten van het beleid, waaronder gecombineerd onderwijs. Het centrum beschrijft de pijlers van de CLT-didactiek, de visie over begeleiding van de cursist en de administratieve geplogenheden van het centrum in goed gestoffeerde documenten. Ook de centrumeigen ICT-benadering, met onder meer het gebruik taallabo’s is goed onderbouwd en getuigt van visie. De vijf kernwaarden voor het personeel zijn professionalisme, cursusgeoriënteerdheid, engagement, collegialiteit en openheid. Deze waarden kwamen bottom-up tot stand. Uit gesprekken met de leraren blijkt de gedragenheid ervan.

De visie wordt geconcretiseerd in een beleidsplan 2010-2015, door het centrum “kwaliteitsplan” genoemd. Het is de bedoeling om dit plan de komende jaren verder in de praktijk te brengen. Omwille van de onzekerheid omtrent mogelijke overheidsbeslissingen voor het volwassenenonderwijs acht de centrumleiding het niet opportuun om nu belangrijke strategische beslissingen te nemen die zouden afwijken van de huidige koers. Een jaaractieplan operationaliseert het beleid verder in concrete actiepunten, die jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd worden.

Besluitvorming De besluitvorming is participatief binnen een weloverwogen en gestructureerd beleidskader. De directie stimuleert interactie en wederzijdse beïnvloeding, wat de beslissingsprocessen ten goede komt. De centrumleiding gaat uit van zelfsturing van de verschillende teams: directie, vakgroepen en tal van thematische werkgroepen. De samenwerking met het centrubestuur verloopt vlot. Voor wat strategische en beleidsmatige aspecten betreft, hebben de teams een adviserende rol. Het is de raad van bestuur, die beslist. De directie bereidt de beslissingen voor en zorgt tevens voor input met betrekking tot specifieke inzichten in het volwassenenonderwijs.

Er is heel wat formeel en informeel vakoverleg, dat zowel organisatorische onderwerpen behandelt als ingaat op het kernproces. Hoe de vakgroepen zich organiseren en overleggen beslissen ze zelf. De besluitvorming voorziet in bottom-up input via personeelsconsultatie en cursistenparticipatie. De interne communicatie is doeltreffend georganiseerd. Via bevestigingen peilt de leiding naar de tevredenheid van het personeel en zoekt ze actief manieren om de tevredenheid te maximaliseren. De gehanteerde methodiek beïnvloedt de gedragenheid van de beslissingen positief, maar laat ook verschillende snelheden toe waarmee doelstellingen over het kernproces gerealiseerd worden bij alle personeelsleden.

De directie organiseert geregeld personeelsvergaderingen, die thematisch aansluiten bij de focussen en actiepunten in het kwaliteitsplan (beleidsplan) en het jaaractieplan. De wettelijk vereiste overlegorganen zijn samengesteld zoals voorgeschreven.

Kwaliteitszorg Het kwaliteitsbeleid van het CLT is geënt op de kernwaarden die door het personeel opgesteld zijn (zie visieontwikkeling). Een stuurgroep kwaliteitszorg coördineert, activeert en volgt de kwaliteitswerking op. Ze is gericht op de uitwerking van het beleidsplan. De stuurgroep heeft een beleidsadviserende rol. Ook externen maken deel uit van de groep. Op operationeel niveau ondersteunt een kwaliteitscoördinator een aantal acties.

De instrumenten die het centrum hanteert om de kwaliteit van de werking te garanderen, zijn afgestemd op de doelstelling van de werkzaamheden: SWOT's, data-analyses, interne en externe bevestigingen, lesobservaties, feedbackgesprekken, bottom-up-evaluaties, e.d. De gebruikte methodiek is de PDCA-aanpak (plan, do, check, act).

De zorg voor kwaliteit is merkbaar in alle facetten en geledingen van de organisatie: onderwijskundig, administratief en wat betreft materiële omkadering en ICT. Ook binnen de vakgroepen behoort een permanent kwaliteitsstreven tot de gangbare cultuur en werkwijze. Het centrum volgt de instroom, uitval, slaagcijfers en doorstroom van cursisten op (binnen de vakgroepen en op directieniveau). De doeltreffendheid van de aanpak blijkt uit tal van bijstellingen van het beleid of de dagelijkse werking naar aanleiding van kwaliteitsacties. Zo werd bijv. de deliberatiepraktijk aangepast, het nascholingsbeleid verder uitgewerkt en een interactief cursistvolgsysteem ontwikkeld. Ook de permanente zoektocht naar werklastvermindering spruit voort uit kwaliteitsacties en personeelsbevragingen.

Het centrum stelt de eigen werking geregeld in vraag. De kwaliteitsaanpak is in voortdurende ontwikkeling. Het betrokken personeel schoolt zich bij en de leiding communiceert centrumbreed over kwaliteitszorg.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van de doorgelichte opleidingen
- De focus op vaardigheidsonderwijs met de correcte plaats van de ondersteunende kennis in het aanbod
- Het gebruik van activerende werkvormen
- De inzet en deskundigheid van het personeel
- De kwaliteit en de uitwerking van het (multimediaal) materiaal

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De begeleiding en evaluatie van startende leraren
- De deskundigheidsbevordering van het personeel
- De agogisch-didactische ondersteuning van de leraren

Wat betreft het algemeen beleid

- De uitwerking van gedragen beleidsvisies
- Het stimulerend en motiverend personeelsbeleid
- De participatieve besluitvorming binnen een gestructureerd en weloverwogen beleidskader
- De zorg voor kwaliteit in alle facetten en geledingen van de organisatie
- Het gericht inspelen op interne en externe opportuniteiten
- De openheid en de efficiëntie van de interne communicatie

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere bewaking van het evenwicht tussen ondersteunende kennis en vaardigheden in de evaluatiepraktijk

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het verfijnen van de evaluatiemethodiek in functie van de efficiëntie

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het secundair volwassenenonderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Geert POLFLIET de inspecteur-verslaggever	Maryse BOUFFLETTE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	